

**Ontwerpbeheersverordening
Eelde – Paterswolde**

TOELICHTING

Inhoudsopgave

Toelichting

Hoofdstuk 1	Inleiding	3
1.1	Aanleiding	3
1.2	Beheersverordening	3
1.3	Juridische systematiek	3
1.4	Ligging beheersverordeningsgebied	3
1.5	Leeswijzer	4
Hoofdstuk 2	Beleidskader	5
2.1	Rijk	5
2.2	Provincie	6
2.3	Gemeente	14
Hoofdstuk 3	Planbeschrijving	19
3.1	Bestaande situatie	19
3.2	Ontwikkelingen	21
3.3	Juridische vormgeving	21
Hoofdstuk 4	Toets aan wet- en regelgeving	26
4.1	Wet geluidhinder	26
4.2	Milieuzonering	26
4.3	Bodem	27
4.4	Water	27
4.5	Luchtkwaliteit	28
4.6	Ecologie	28
4.7	Externe veiligheid	28
4.8	Archeologie en cultuurhistorie	29

Hoofdstuk 1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Elke gemeente dient op grond van de Wet ruimtelijke ordening (Wro) om de tien jaar haar bestemmingsplannen te herzien of een verlengingsbesluit te nemen, dan wel een beheersverordening vast te stellen. Indien de gemeenteraad dit niet tijdig doet, vervalt haar bevoegdheid om leges te heffen voor diensten die verband houden met het bestemmingsplan (bijvoorbeeld in het kader van omgevingsvergunningen).

Het bestemmingsplan Eelde - Paterswolde Kern is op 14 december 2006 door de raad vastgesteld en 5 december 2007 onherroepelijk geworden. Om aan de tienjarige actualiseringsplicht van de Wet ruimtelijke ordening te voldoen is het bestemmingsplan Eelde - Paterswolde Kern geactualiseerd.

1.2 Beheersverordening

Bij de behandeling van de Wet ruimtelijke ordening door het parlement is de beheersverordening toegevoegd aan het ruimtelijke instrumentarium van gemeenten. Hiermee is de mogelijkheid gecreëerd om voor zogenaamde 'laag dynamische' gebieden op een snelle en eenvoudige wijze, een nieuw planologisch regiem vast te stellen. Aangezien binnen het verordeningengebied geen nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen worden voorzien (zie ook paragraaf 3.2), is ervoor gekozen om voor het gehele kerngebied een beheersverordening op te stellen. Met deze beheersverordening wordt de huidige planologisch-juridische regeling, dan wel het bestaande gebruik (opnieuw) vastgelegd, waarbij een actualisatie heeft plaatsgevonden aan gewijzigd beleid en gewijzigde omstandigheden.

1.3 Juridische systematiek

De bestaande rechten op grond van de vigerende (bestemmings)plannen vormen het uitgangspunt voor deze beheersverordening. De vigerende bestemmingsplannen kennen overwegend gebiedsgerichte bestemmingen. Daarbij zijn de in de verbeelding aan te geven juridisch harde begrenzingen tussen de verschillende functies beperkt tot een aantal essentiële onderdelen. Ten aanzien van de bebouwing is sprake van een vrij grote mate van detaillering in de regels. Deze systematiek wordt gecontinueerd in deze beheersverordening. Daarnaast wordt zoveel mogelijk aangesloten bij recent vastgestelde beheersverordeningen.

1.4 Ligging beheersverordeningengebied

De ligging en globale begrenzing van het beheersgebied Eelde - Paterswolde zijn globaal aangegeven op het hieronder weergegeven overzichtskaartje. Hiervoor zijn de volgende bestemmingsplannen van kracht:

- bestemmingsplan Eelde Paterswolde Kern, dat 14 november 2006 is vastgesteld en 5 december 2007 onherroepelijk is geworden;
- bestemmingsplan Burgemeester JG Legroweg 3 te Paterswolde, dat 13 januari 2015 is vastgesteld;
- bestemmingsplan Appartementencomplex Generaal J.G. Snijdersweg te Paterswolde, dat 9 oktober 2012 is vastgesteld;

- bestemmingsplan Hoofdweg 167-169 in Paterswolde, dat 23 april 2013 is vastgesteld;
- bestemmingsplan Centrum Paterswolde, dat 7 januari 2014 is vastgesteld;
- bestemmingsplan Rioolvoorziening Eelde - Paterswolde, dat 29 juni 2010 is vastgesteld;
- bestemmingsplan Buitengebied Eelde, dat 10 september 1996 is vastgesteld.

Beheersgebied Eelde - Paterswolde

De beheersverordening Eelde Centrum en bestemmingsplan Groote Veen zijn geen onderdeel van deze beheersverordening.

1.5 Leeswijzer

Het volgende hoofdstuk geeft het beleidskader voor het beheersgebied weer. Daarbij wordt alleen ingegaan op beleidsdocumenten die van invloed zijn op de juridische regeling van deze beheersverordening. Het gaat hier niet om beleid voor nieuwe ontwikkelingen, maar om het ruimtelijk beleid zoals dat op dit moment van toepassing is voor het beheersgebied. In hoofdstuk 3, de planbeschrijving, gaat het om de huidige situatie binnen het beheersgebied en de juridische regeling voor de toekomst. Hoofdstuk 4 betreft de toets aan wet- en regelgeving op het gebied van natuur, milieu, archeologie en dergelijke.

Hoofdstuk 2 **Beleidskader**

2.1 **Rijk**

De op 1 juli 2008 in werking getreden Wro kent ten opzichte van zijn voorganger een aantal nieuwe instrumenten. Één daarvan is de beheersverordening. De beheersverordening is in de wet opgenomen om met het oog op het beheer van een gebied het bestaande gebruik snel en effectief te kunnen vastleggen in een gebied waar geen ruimtelijke ontwikkelingen worden voorzien. Het gaat dus om een beheerregeling. Daarnaast heeft de beheersverordening een digitaal component en sluit het aan bij de digitale opzet van het overige Wro-instrumentarium.

In de Handreiking Beheersverordening Wro is aangegeven dat de beheersverordening bestaat uit:

- een object dat bestaat uit het gebied waarop de verordening betrekking heeft;
- een of meer objecten binnen het gebied;
- regels die zijn gekoppeld aan het gebied en/of de objecten binnen het gebied en die zijn gericht op het beheer van het gebied;
- regels die gaan over gebruiken, bouwen, aanleggen en slopen, afwijken met een omgevingsvergunning en overgangsrecht.

Een beheersverordening gaat vergezeld van een toelichting waarin gemotiveerd wordt beschreven: de keuze voor het instrument beheersverordening, waarom er geen ruimtelijke ontwikkelingen worden voorzien en welke onderzoeken hebben plaatsgevonden. Ook bevat de toelichting een uitleg van de regels. In paragraaf 3.3 wordt nader ingegaan op de juridische vormgeving van voorliggende beheersverordening.

Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte

De Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) is op 13 maart 2012 vastgesteld. In de Structuurvisie staan de plannen voor ruimte en mobiliteit van nationaal belang. Door het nationale karakter van de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte en de kleine schaal van onderhavige beheersverordening, heeft deze verordening geen raakvlak met dit nationaal beleid. Gelet op het bovenstaande kan worden geconcludeerd dat het onderhavige plan geen belemmeringen ondervindt vanuit het nationaal beleid.

Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro)

Het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) regelt de doorwerking van nationale belangen op ruimtelijk gebied in gemeentelijke bestemmingsplannen door het stellen van de juridische kaders. Het Barro is ook wel bekend als de AMvB Ruimte. Het besluit is per 30 december 2011 grotendeels in werking getreden en per 1 oktober 2012 gewijzigd. Onderhavig plan ondervindt geen belemmeringen vanuit het Barro.

Besluit ruimtelijke ordening

Aan het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) is op 1 oktober 2012 in artikel 3.6.1 de ladder voor duurzame verstedelijking toegevoegd. Het Bro is per 1 juli 2017 gewijzigd (nieuwe ladder). Artikel 3.6.1 is niet van toepassing op een beheersverordening. Het Besluit ruimtelijke ordening vormt derhalve geen belemmering voor de vaststelling van de beheersverordening.

2.2 Provincie

2.2.1 Omgevingsvisie Drenthe

De provincie Drenthe heeft op 2 juni 2010 het nieuwe omgevingsplan vastgesteld: de Omgevingsvisie Drenthe. De Omgevingsvisie is het strategische kader voor de ruimtelijk-economische ontwikkeling van Drenthe voor de periode tot 2020. De Omgevingsvisie 2010 is op een aantal inhoudelijke thema's geactualiseerd. Deze wijzigingen zijn opgenomen in het document Actualisatie Omgevingsvisie Drenthe 2014. De geactualiseerde visie is op 20 augustus 2014 in werking getreden.

Kernkwaliteiten

De missie voor de Omgevingsvisie Drenthe luidt: 'Het ontwikkelen van een bruisend Drenthe, passend bij de kernkwaliteiten die de provincie rijk is'.

Deze ambitie vormt het hart van het provinciaal beleid. De provincie wil 'ontwikkelen met ruimtelijke kwaliteit', mede vanuit de wetenschap dat landschapskwaliteit een belangrijke vestigingsfactor is. De provincie benoemt in haar beleid zes verschillende kernkwaliteiten die de ruimtelijke kwaliteit inhoud geven. Het gaat om landschap, cultuurhistorie, aardkundige waarden, archeologie, rust en natuur. Zorgvuldig ruimtegebruik en milieu en leefomgevingskwaliteit vormen de andere aspecten van ruimtelijke kwaliteit.

Omdat niet alle kernkwaliteiten goed te duiden zijn in het fysiek-ruimtelijk domein, zijn deze vertaald naar indicatoren. Rust is vertaald naar stilte en duisternis. Ruimte staat voor de openheid van het landschap. De graadmeter voor natuur is de biodiversiteit. Landschap is vertaald naar diversiteit en gaafheid van landschapstypen. Oorspronkelijkheid is concreet gemaakt in de kernkwaliteiten cultuurhistorische, archeologische en aardkundige waarden. Veiligheid staat voor sociale, externe en verkeersveiligheid.

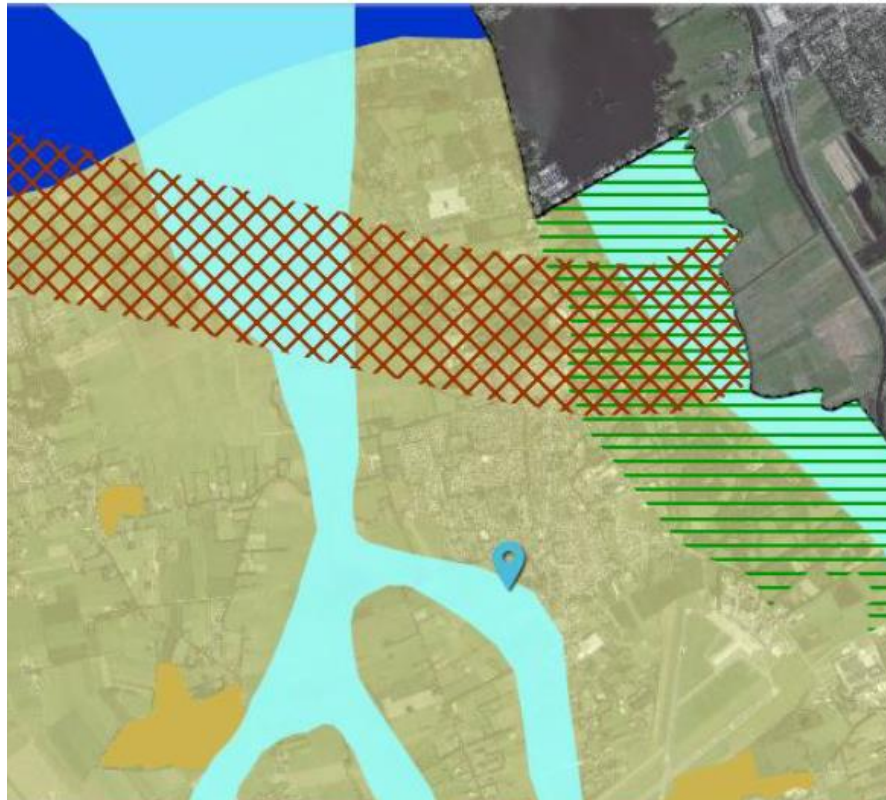
De kernkwaliteiten noaberschap, menselijke maat en kleinschaligheid zijn lastig ruimtelijk te duiden, maar zijn meegenomen in de begrippen 'leefbaarheid' en 'passend bij Drenthe'. Onder natuur wordt verstaan de biodiversiteit in de provincie. Biodiversiteit is echter veelomvattend. De provinciale inzet op het behouden en het versterken van de biodiversiteit richt zich primair op het soortenbeleid en op het realiseren van het Natuurnetwerk Nederland. In de wet heet dit de Ecologische Hoofdstructuur (EHS).

Landschap

De kwaliteit en de diversiteit van het Drentse landschap dragen sterk bij aan een aantrekkelijk milieu om in te wonen, te werken en te recreëren. De identiteit van het Drentse landschap wordt bepaald door de ontstaansgeschiedenis en de diversiteit aan landschapstypen. De provincie richt zich op het in stand houden en versterken van het landschap als economisch, ecologisch en cultureel kapitaal.

De provinciale ambitie is een Drents landschap waarin de verscheidenheid in landschapstypen en onderdelen zich blijvend manifesteert. Landschapstypen met de bijbehorende landschapskenmerken wil men in samenhang behouden en versterken. Daarmee wordt gestreefd naar een Drents landschap waarin het grondgebruik, het type natuur en het landschapsbeeld passen bij de ontwikkelingsgeschiedenis van het landschap. Vanuit dat perspectief wil de provincie keuzes voor nieuwe ontwikkelingen in het landschap blijvend mogelijk maken.

Het beheersgebied maakt deel uit van het esdorpenlandschap (gele arcering), waarbij het noordelijk deel is aangeduid als macogradiënt (rode arcering). Het oostelijk deel van het plangebied is tevens aangeduid als Nationaal Landschap Drentsche Aa (groene arcering). Hier streeft de provincie naar het behouden en ontwikkelen van het Nationaal Beek- en esdorpenlandschap Drentsche Aa. Aan de westkant ligt een beekdal (lichtblauwe arcering).

Uitsnede kaart 2b.: Kernkwaliteit landschap (Omgevingsvisie Drenthe 2014)

Van provinciaal belang zijn:

- de essen; deze voor het esdorpenlandschap kenmerkende open ruimtes zijn veelal omgeven met esrandbeplanting;
- de beekdalen: onbebouwd gebied met kleinschalige beplantingstructuren en beekdal(rand)beplanting.

Het provinciaal beleid is gericht op behoud van de open ruimte en het versterken van esrandbeplanting. Tevens is het beleid gericht op het behoud van het onbebouwde karakter en het versterken van karakteristiek beekdal(rand)beplanting. Tot slot wordt gestreefd naar het behouden en versterken van de karakteristieke macrogradiënten van het Drents Plateau in relatie tot de aangrenzende en lager liggende veengebieden.

De beheersverordening maakt geen ruimtelijke ontwikkelingen mogelijk die de kernkwaliteit landschap kunnen aantasten.

Natuur

De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is een samenhangende structuur van gebieden met een speciale natuurkwaliteit. De Ecologische Hoofdstructuur vormt de ruggengraat van het Drentse natuurnetwerk en waarborgt biodiversiteit en duurzame natuur. De op perceelsniveau begrensde EHS vormt het kader voor regelgeving en subsidies.

De provincie is direct verantwoordelijk voor de kwaliteit en kwantiteit van de natuur binnen de EHS. Gemeenten en waterschappen zijn in de eerste plaats verantwoordelijk voor natuur buiten de EHS. In een te ontwikkelen Natuurvisie wordt uitgewerkt welke rol de provincie heeft in natuurwaarden buiten de begrensde EHS.

Het beheersgebied grenst aan de EHS. De EHS is met een groene arcering aangegeven in onderstaande figuur.

Uitsnede kaart 2a.: Kernkwaliteit natuur (Omgevingsvisie Drenthe 2014)

De EHS heeft geen externe werking. Bovendien is de beheersverordening een conserverend plan, dat geen nieuwe ontwikkelingen mogelijk maakt. De kernkwaliteit natuur wordt derhalve niet aangetast.

Cultuurhistorie

Het provinciale beleid ten aanzien van cultuurhistorie is beschreven in het Cultuurhistorisch Kompas. Twee doelstellingen staan hierin centraal. Ten eerste wil de provincie de cultuurhistorie herkenbaar houden. Ten tweede wil de provincie de ruimtelijke identiteit versterken.

De provincie doet dat door ruimtelijke ontwikkelingen te sturen vanuit samenhangende cultuurhistorische kwaliteiten, met respect en durf. Daarin is ruimte voor inspiratie en eigen afwegingen van de partners. Het veiligstellen van cultuurhistorische waarden en tegelijkertijd het bieden van ruimte voor ontwikkelingen, vraagt om een heldere wijze van sturing. Onderscheid wordt gemaakt tussen drie sturingsniveaus: respecteren, voorwaarden stellen en eisen stellen.

Voor het beheersgebied geldt het sturingsniveau 'eisen stellen'. De provincie stuurt de ontwikkelingen in de (vanuit de cultuurhistorie gezien) gewenste richting. Het sturingsniveau 'eisen stellen' geldt alleen bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen. Hierbij verwacht de provincie van de initiatiefnemer, dat de cultuurhistorische samenhang als dé drager voor nieuwe plannen wordt gebruikt. Ontwikkelingen bouwen op deze samenhang voort. Vanaf het begin bedingt de provincie hiervoor een plek in het planvormingsproces.

Voor het gebied 'de Kop van Drenthe', waar het beheersgebied deel van uitmaakt, is de ambitie als volgt vastgelegd:

- Het in stand houden van de karakteristiek van het esdorpenlandschap. Deze karakteristiek uit zich in een zichtbare ruimtelijke samenhang tussen esdorp, es, beekdal en veld, met bijbehorend microrelieff en beplantingselementen als houtwallen, esrandbosjes en middeleeuwse gebruiksbossen. Bovendien kent het esdorpenlandschap een grote tijdsdiepte, wat blijkt uit zichtbare en onzichtbare (pre)historische bewoningssporen als nederzettingen, grafmonumenten en celtic fields. Dit wordt in het

- bijzonder op het Noordscheveld weerspiegeld.
- Het vasthouden en zorgvuldig doorzetten van de ruimtelijke opzet van de esdorpen. Deze opzet wordt getypeerd door een vrije ordening van bebouwing en boerderijen, afwisseling tussen bebouwde plekken en open ruimtes (in het bijzonder de brinken) en doorzichten naar het omliggende buitengebied.
 - Het behouden van de openheid van de brede beekdalen als contrast met hun scherpe begrenzingen, in de vorm van houtwallen en bossen.
 - Het veiligstellen van de karakteristiek van de randveenontginningen, door het behouden van licht slingerende wegdorpen en het verder versterken van de houtwalpatronen en de opstrekende verkaveling in het buitengebied.
 - Het blijvend zichtbaar onderscheiden van de reeks van landgoederen rond Eelde en Paterswolde. Deze reeks wordt gekenmerkt door een karakteristieke tuin- en parkaanleg, ingebed in landschappelijke structuren, met een variatie in maat en schaal en een doorlopende afwisseling van open en besloten ruimtes.

Een deel van de gronden zijn aangeduid als cultuurhistorische hoofdstructuur. Initiatiefnemers van nieuwe ontwikkelingen hebben de verantwoordelijkheid om de cultuurhistorische hoofdstructuur als inspiratiebron te benutten. De provincie beoordeelt de plannen en initiatieven daarop.

De beheersverordening maakt geen ruimtelijke ontwikkelingen mogelijk die de kernkwaliteit cultuurhistorie kunnen aantasten.

De gemeente heeft ten behoeve van het aspect cultuurhistorie de Structuurvisie Cultuurhistorie 2014-2024 'Een juweel tussen twee provinciehoofdsteden' vastgesteld (zie paragraaf 2.3.4). De ruimtelijke aspecten van deze structuurvisie zijn vertaald in de beheersverordening.

Archeologie

De provinciale doelstellingen voor archeologie zijn:

- het in de bodem bewaren (behoud 'in situ') van waardevol Drents archeologische erfgoed of - als dat niet mogelijk is - het opgraven en duurzaam veiligstellen (behoud 'ex situ') van het erfgoed in het Noordelijk Archeologisch Depot in Nuis;
- het op goede wijze uitvoeren van archeologisch onderzoek in het kader van ruimtelijke plannen;
- het vergroten van het draagvlak voor het archeologisch erfgoed;
- het ontsluiten van de 'archeologische verhalen van Drenthe'.

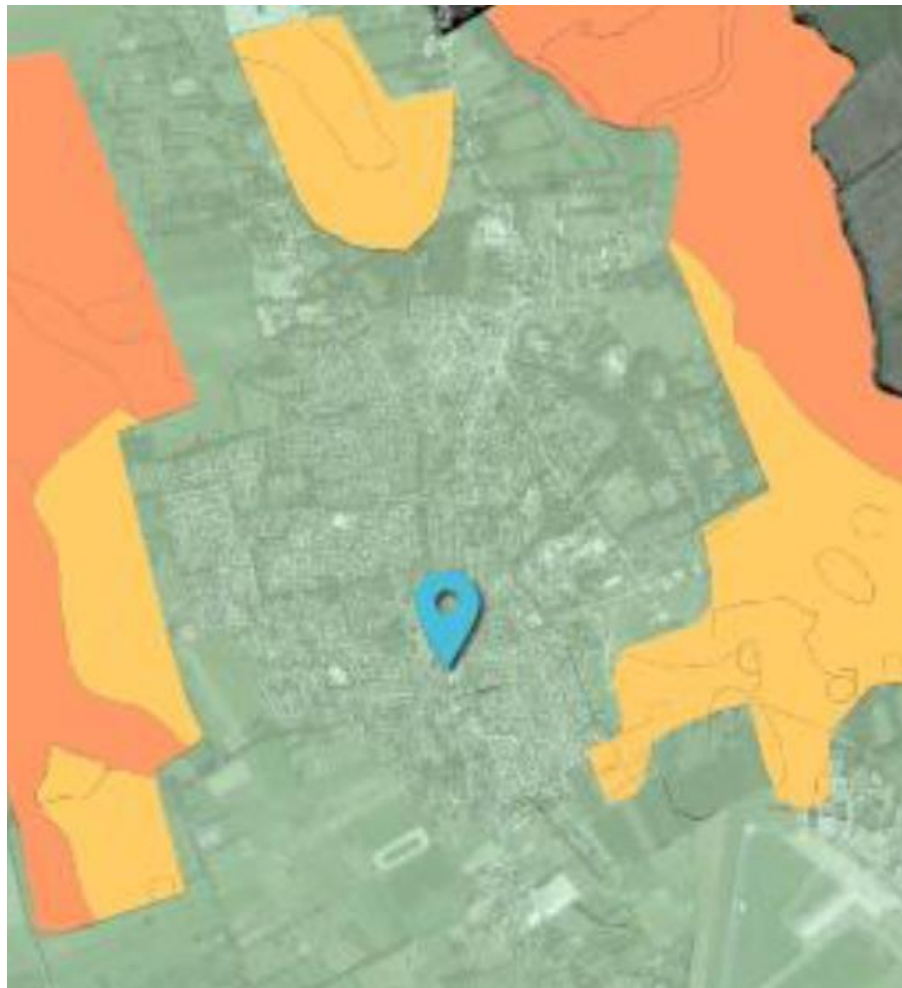
De beheersverordening maakt geen ruimtelijke ontwikkelingen mogelijk die de kernkwaliteit archeologie kunnen aantasten. De gemeente heeft ten behoeve van het aspect archeologie de Structuurvisie Archeologie vastgesteld (zie paragraaf 2.3.3). Eventueel bekende en verwachte archeologische waarden hebben een beschermende regeling gekregen in de beheersverordening.

Aardkundige waarden

Aardkundige waarden zijn natuurlijke variaties in het aardoppervlak van geomorfologische, geologische, bodemkundige verschijnselen en/of processen die onder andere onder invloed van wind en water gebeuren. Onder aardkundige waarden vallen bijvoorbeeld veentjes, pingoruïnes, stuwwallen, zandkoppen en (micro en macro)relief.

Aardkundige waarden die bijdragen aan het specifieke Drentse karakter wil de provincie behouden en waar mogelijk herstellen zonder daarbij het normale landbouwkundig gebruik te belemmeren. Voor de aardkundige waarden worden drie beschermingsniveaus onderscheiden die verschillen in de mate van inzet van de provincie. Het hoge en het gemiddelde beschermingsniveau zijn van provinciaal belang.

Voor het beheersgebied geldt het generiek beschermingsniveau (respecteren), in onderstaande figuur aangegeven met een groene arcering in onderstaande figuur aangegeven met lichtrood.

Uitsnede kaart 2d: aardkundige waarden

Het generiek beschermingsniveau respecteren houdt het volgende in. In deze gebieden wil de provincie de lokale aardkundige kenmerken voor de toekomst bewaren. De provincie verwacht van gemeenten, dat zij in deze gebieden nagaan welke kenmerkende aardkundige waarden aanwezig zijn en dat zij hieraan bescherming geven via het gemeentelijk bestemmingsplan, en plannen en initiatieven daarop beoordelen.

Voor wat betreft het generiek beschermingsniveau is aan de hand van de gemeentelijke structuurvisie Cultuurhistorie beoordeeld of er aardkundige waarden aanwezig zijn in het plangebied. Volgens de structuurvisie liggen er in het plangebied geen aardkundige fenomenen, zoals pingoruïnes, petgaten of steilranden. De kernkwaliteit aardkundige waarden wordt derhalve niet aangetast.

Rust

De provinciale stilte- en duisternisgebieden zijn in de Omgevingsvisie Drenthe aangegeven. De oostflank van het beheersgebied (groen gearceerd) behoort hiertoe.

Uitsnede kaart 2c: rust

De belangrijkste bronnen van lichthinder vallen onder de bevoegdheid van de gemeenten. Te denken valt aan openbare verlichting, glastuinbouw, open melkstallen, sportveldverlichting, terreinverlichting, sierverlichting en reclameverlichting. De provincie onderzoekt samen met de gemeente Tynaarlo en andere de Drentse gemeenten welke mogelijkheden er zijn om lichthinder terug te dringen en duisternis te bevorderen. Dit draagt ook bij aan energiebesparing. Het streven om minder openbare verlichting langs de provinciale wegen te gebruiken, is vastgelegd in de nota 'Openbare verlichting, provinciale wegen Drenthe'. Bij het verlenen van omgevingsvergunningen op grond van de Wet milieubeheer en de Natuurbeschermingswet let de provincie nadrukkelijk op het voorkomen en beperken van lichthinder.

De beheersverordening maakt geen ruimtelijke ontwikkelingen mogelijk die de kernkwaliteit rust kunnen aantasten.

Kernwaarde bedrijvigheid

Naast de zes kernkwaliteiten heeft de provincie de kernwaarde bedrijvigheid geïntroduceerd. Bedrijvigheid in Drenthe is van grote maatschappelijke en economische betekenis vanwege de werkgelegenheid en de vitaliteit van het platteland en de steden. De provincie acht bedrijvigheid van provinciaal belang en heeft dit daarom tot een kernwaarde benoemd. Kernkwaliteiten en kernwaarde wegen als uitgangspunt even zwaar.

Het behouden en ontwikkelen van de kernkwaliteiten is belangrijk voor een gezonde en aantrekkelijke leefomgeving in Drenthe. Even belangrijk is een gezond economisch klimaat, met voldoende bedrijvigheid en werkgelegenheid, en een gezond sociaal klimaat, met voldoende variatie in het aanbod van woonmilieus en voorzieningen met een hoge leefbaarheid.

De provincie wil met haar beleid voorwaarden creëren voor het ontwikkelen van een robuuste sociaal-economische structuur van Drenthe. Daarbij wordt rekening houden met de economische en demografische ontwikkeling. De voor Eelde en Paterswolde relevante beleidsthema komen hieronder kort aan de orde.

Economische ontwikkeling en werkgelegenheid

Om werkgelegenheid te behouden en nieuwe te creëren, streeft de provincie naar de ontwikkeling van een dynamische, vitale en zichzelf vernieuwende regionale economie. Een belangrijke voorwaarde daarvoor is het kunnen bieden van voldoende, gevarieerde, aantrekkelijke en vitale vestigingsmogelijkheden op regionale bedrijventerreinen en andere stedelijke werklocaties.

In het landelijk gebied wil de provincie voldoende ontwikkelingsmogelijkheden bieden voor landbouw, recreatie en toerisme en andere niet-agrarische bedrijvigheid. Het regionale economische vestigingsklimaat is van provinciaal belang.

Van provinciaal belang is ook een goed gespreid en gevarieerd aanbod van regionale werklocaties, zowel kwantitatief als kwalitatief, aansluitend bij de vraag van ondernemingen. Deze locaties moeten goed bereikbaar zijn. Daarnaast worden locaties aangewezen voor milieuhinderlijke bedrijvigheid.

De landbouw moet in de provincie voldoende mogelijkheden hebben voor schaalvergroting en voor de productie van energie. Ook dit is een provinciaal belang.

De vrijetijdssector is van groot economisch belang voor de provincie Drenthe. De sector zorgt voor veel werkgelegenheid en heeft bovendien een positief effect op de leefbaarheid van het platteland. Daarom wordt geïnvesteerd in natuur, landschap en (recreatieve) infrastructuur, ondernemerschap en innovatie. Het verbeteren en vernieuwen van het bestaande aanbod van verblijfs- en dagrecreatie is een belangrijk aandachtspunt. Hierbij ligt de focus op kwaliteit boven kwantiteit.

Demografische ontwikkeling

Structurele bevolkingsdaling is voor de provincie Drenthe een relatief nieuw fenomeen. Dalende bevolkingsaantallen kunnen leiden tot ongewenste concurrentie om bewoners en bedrijven. Dit vraagt om nieuwe, bovenlokale visies op de ruimtelijke inrichting. De provincie ziet het als een bestuurlijke uitdaging om de demografische ontwikkeling samen met de gemeenten in goede banen te leiden. Het is dus een provinciaal belang om een adequate strategie te ontwikkelen voor krimpgebieden, met aandacht voor wonen, leefbaarheid, bereikbaarheid en arbeid.

Wonen

De provincie streeft naar aantrekkelijke, gevarieerde en leefbare woonmilieus die voorzien in de woonvraag. Het maken van bovenlokale afspraken hierover is van provinciaal belang. Gemeenten werken hun aandeel in het woonaanbod en de woonmilieus uit in de gemeentelijke structuurvisies of woonplannen. Zij houden daarbij rekening met de huidige kernenstructuur in de gemeente en de behoefte aan verschillende woonmilieus.

Steden en stedelijke netwerken

De stedelijke centra maken Drenthe voor haar inwoners en voor bezoekers extra aantrekkelijk. De provincie streeft naar steden met een onderscheidende identiteit, gebaseerd op historische kenmerken of gebiedskenmerken. Deze differentiatie is van provinciaal belang. Dat geldt ook voor ontwikkelingen die bijdragen aan het bruisende karakter van de steden.

Van provinciaal belang is dat de stedelijke netwerken 'robuust' zijn. De provincie streeft naar netwerken van steden die samenhangen, samenwerken en complementair zijn. Dit is nodig voor een toekomstbestendige ontwikkeling van mobiliteit, woon- en werklocaties, werkgelegenheid en voorzieningen.

Klimaatverandering

De provincie streeft naar een leefomgeving die de langetermijnveranderingen in het klimaat en weersextremen kan opvangen. Hiervoor is een klimaatbestendig watersysteem cruciaal. De beleidsverantwoordelijkheid voor de kwaliteit en kwantiteit van (grond)water ligt bij de provincie en is daarmee van provinciaal belang.

Mobiliteit en bereikbaarheid

Voor de ambities op het gebied van wonen, werken en recreëren moet de provincie veilig en goed te bereiken zijn, ook internationaal. De provincie wil voorwaarden creëren voor een duurzame en innovatieve ontwikkeling van de mobiliteit. De samenhang en de betrouwbaarheid van (inter)regionale netwerken voor auto, openbaar vervoer, fiets en goederen over weg, spoor en water zijn van provinciaal belang, evenals de verknoping met de (inter)nationale netwerken. Daarnaast is een hoogwaardige digitale bereikbaarheid van groot belang voor de sociaal-economische ontwikkeling van Drenthe.

Multifunctionaliteit

Op veel plekken in de provincie komen verschillende gebruiksfuncties samen. Een goede verweving van deze functies is van provinciaal belang. Het gaat de provincie hierbij om het verbinden van stad en land, het verweven van landbouw, natuur en water in het landelijk gebied en het benutten van de kernkwaliteiten voor de plattelandseconomie.

Cultuur en sport

De provincie streeft naar een bruisende provincie die uitdaagt tot bewegen en inspireert met culturele activiteiten. Sport- en cultuurparticipatie en de continuïteit in het voorzieningsniveau die hiervoor nodig is, zijn van provinciaal belang.

Conclusie

De voorliggende beheersverordening maakt geen nieuwe ruimtelijke ontwikkeling mogelijk. De bovengenoemde kernwaarde en beleidsthema van de provincie Drenthe vormen geen belemmering voor de uitvoering van de verordening.

2.2.2 Omgevingsverordening Drenthe

De provincie heeft de Omgevingsvisie (deels) doorvertaald naar een verordening voor zover het planologisch relevante aspecten betreft. De eerste Omgevingsverordening is op 9 maart 2012 door Provinciale Staten vastgesteld. Omdat de Omgevingsvisie in 2014 is geactualiseerd, was het ook noodzakelijk de Provinciale Omgevingsverordening te actualiseren. Op 23 september 2015 is de actualiseerde versie door Provinciale Staten vastgesteld. Daarna is de verordening op onderdelen aangepast. Bij de toetsing van onderhavige beheersverordening is gebruik gemaakt van de geconsolideerde versie van de Omgevingsverordening van 14 oktober 2016.

In de Omgevingsverordening is bepaald dat indien bij een ruimtelijk plan kernkwaliteiten betrokken zijn:

- in het ruimtelijk plan wordt uiteengezet dat met het desbetreffende plan wordt bijgedragen aan behoud en ontwikkeling van de bij het plan betrokken kernkwaliteiten conform het provinciaal beleid en de sturingsniveaus zoals die zijn verwoord in de Omgevingsvisie;
- het desbetreffende ruimtelijk plan geen nieuwe activiteiten mogelijk maakt dan wel wijziging van bestaande activiteiten mogelijk maakt die deze kernkwaliteiten significant aantasten.

Zoals hiervoor staat beschreven worden de kernkwaliteiten niet aangetast door het vastleggen van de bestaande situatie in de beheersverordening Eelde - Paterswolde.

Ladder voor duurzame verstedelijking

In de Omgevingsverordening is het beheersgebied aangeduid als 'bestaand stedelijk gebied'. Artikel 3.15 van de Omgevingsverordening geeft aan, dat een ruimtelijk plan slechts in ruimte vragende ontwikkelingen voorziet op het gebied van woon-, werklocaties en infrastructuur, indien uit het desbetreffende ruimtelijk plan blijkt, dat dit op basis van de ladder voor duurzame verstedelijking gerechtvaardigd is. In de begripsbepalingen van de omgevingsverordening is aangegeven, dat onder de ladder voor duurzame verstedelijking het volgende wordt verstaan: een methode om te komen tot zorgvuldig ruimtegebruik bij het inpassen van ruimtebehoefte als bedoeld in artikel 3.1.6, tweede lid, van het Besluit ruimtelijke ordening. Zoals gemotiveerd in paragraaf 2.1 is de ladder voor duurzame

verstedelijking niet van toepassing op een beheersverordening.

2.2.3 Regiovisie Groningen-Assen 2030

De Regiovisie Groningen-Assen 2030 (juni 1999) geeft de langetermijnvisie op de ruimtelijke en economische ontwikkeling van de regio Groningen-Assen weer. Deze regio vervult een motorfunctie binnen het Noorden op het gebied van werkgelegenheid, onderwijs, woningbouw, voorzieningen, vervoersverbindingen en cultuur. In 2013 heeft de stuurgroep van de Regio Groningen - Assen de Actualisatie Regiovisie 'Veranderende context, blijvend perspectief' vastgesteld.

De Regiovisie is geen ruimtelijke plan in de zin van de Wet ruimtelijke ordening, maar een samenwerkingsprogramma van regionale overheden om te komen tot regionale ontwikkeling met behoud van aanwezige kwaliteiten. Het geeft een toekomstvisie in hoofdlijnen met een globaal programma en bevat een groot aantal opgaven die moeten worden uitgewerkt en gerealiseerd. De visie krijgt zijn neerslag in plannen van provincie, gemeenten en waterschappen.

De Regiovisie vormt de basis voor de uitwerking van opgaven en projecten door de provincies en de gemeenten. Bij projecten waarbij een nadrukkelijke regionale regie nodig is om tot ontwikkeling te komen zal de Regio de projectorganisatie verzorgen en financiële middelen beschikbaar stellen uit gezamenlijk te creëren fondsen.

Vanwege het programmatische karakter van de Regiovisie is er geen sprake van een doorwerking in deze beheersverordening.

2.3 Gemeente

2.3.1 Structuurplan gemeente Tynaarlo

In 2006 heeft de gemeente het Structuurplan gemeente Tynaarlo opgesteld. Het Structuurplan is kaderstellend en initiërend voor het ruimtelijk beleid. Tevens dient het als communicatiemiddel richting de bevolking inzake toekomstige veranderingen en koersbepaling.

In het kader van de Omgevingswet werkt de gemeente aan een nieuwe Omgevingsvisie. Binnen de beleidsterreinen wonen, archeologie, cultuurhistorie en economie zijn inmiddels afzonderlijke visies opgesteld.

De voorliggende beheersverordening maakt geen nieuwe ruimtelijke ontwikkeling mogelijk. Voorliggende beheersverordening is dan ook in overeenstemming met het structuurplan van de gemeente Tynaarlo.

2.3.2 Structuurvisie Wonen

Op 27 augustus 2013 is de Structuurvisie Wonen door de gemeenteraad van Tynaarlo vastgesteld. In deze structuurvisie wordt een beeld geschetst van de actuele woningmarktsituatie in onze gemeente en onze visie op het wonen tot 2020. Hoewel de marktomstandigheden door de financiële en economische situatie in de afgelopen jaren ingrijpend zijn veranderd, blijven de speerpunten van beleid actueel.

In de Structuurvisie Wonen is op basis van de verwachte demografische ontwikkelingen het woningbouwprogramma van Tynaarlo vastgesteld. Hierin wordt uitgegaan van maximaal 1966 woningen tot 2030. Deze aantallen zijn als volgt toebedeeld:

- Eelde-Paterswolde 367 woningen
- Vries 397 woningen
- Zuidlaren 473 woningen
- Eelderwolde/Ter Borch 576 woningen
- Kleine kernen 57 woningen

In de kleine kernen is incidentele woningbouw mogelijk op functieveranderingslocaties en in het kader van herstructurering (sloop/nieuwbouw).

Deze beheersverordening voorziet niet in nieuwe woningbouw. Het betreft het continueren van de geldende bestemmingsplanregelingen.

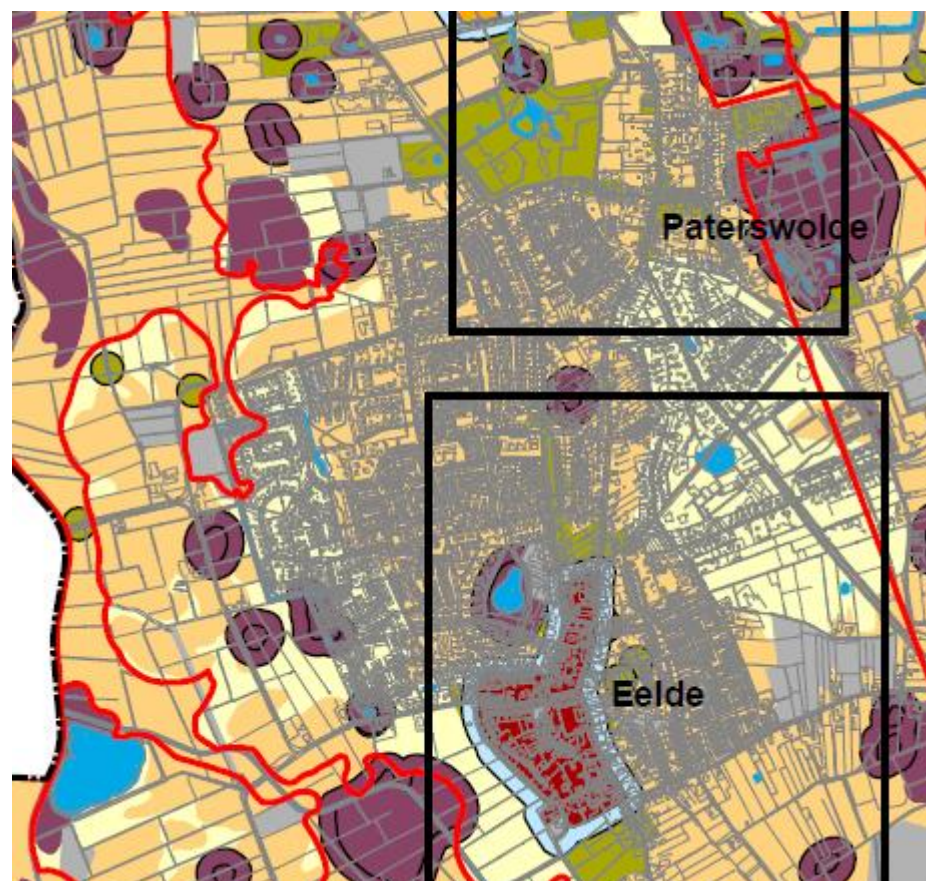
2.3.3 Structuurvisie Archeologie

In de Structuurvisie Archeologie, welke vastgesteld is op 28 mei 2013, is vastgelegd op welke wijze de gemeente Tynaarlo wil omgaan met het archeologisch erfgoed. De Structuurvisie Archeologie inventariseert de bekende en verwachte archeologische waarden en geeft invulling aan het ruimtelijke beleid. Het belangrijkste instrument daarbij zijn bestemmingsplannen en beheersverordeningen. In deze ruimtelijke plannen, zo ook deze beheersverordening, zijn te beschermen zones aangewezen en van op maat gesneden bestemmingsregels voorzien.

Op de archeologische beleidskaart is inzichtelijk gemaakt welke waarden waar aanwezig zijn. Een uitsnede van deze kaart en de legenda zijn hierna weergegeven.

Uit deze kaart blijkt dat in het beheersgebied diverse archeologische verwachtingen/waarden aanwezig zijn. Ter bescherming van deze archeologische waarden zijn in de regels behorende bij deze beheersverordening op basis van onderstaande waardenkaart de volgende archeologische dubbelbestemmingen opgenomen:

- Waarde – Archeologie 1, op de gronden die zijn aangeduid als begrenzing bufferzone AMK-terreinen (50 m);
- Waarde – Archeologie 2, op de gronden die zijn aangeduid als dekzandkoppen binnen beekdal en vennetjes/laagten, als historische kern en als historische elementen inclusief WOII en historische kern;
- Waarde – Archeologische verwachting 2, op de gronden die zijn aangeduid als hoge tot middelhoge verwachting op basis van landschap.

Archeologische beleidskaart Gemeente Tynaarlo

Archeologie

Archeologische monumenten (AMK)

- historische kern
- beschermd monument
- zeer hoge archeologische waarde
- hoge archeologische waarde
- archeologische waarde

Bijzondere terreinen

- offerveen of grafveld
- celtic field
- offerveen of burcht
- historische elementen inclusief WOII en historische kern
- verwacht celtic field
- es

Archeologische verwachting

- dekzandkoppen binnen beekdal en venne'tjes / laagten
- hoge tot middelhoge verwachting op basis landschap
- lage verwachting op basis landschap
- verstoord of archeologisch onderzocht en vrijgegeven

Overig

- begrenzing provinciaal belang archeologie
- begrenzing bufferzone algemeen (50 m)
- begrenzing bufferzone AMK-terreinen (50 m)

- topografie
- water
- gemeentegrens

Beleid

Indien archeologisch onderzoek noodzakelijk is, contact opnemen met de gemeente Tynaarlo:

gedetailleerd archeologisch bureauonderzoek noodzakelijk bij geplande bodemverstoringen met oppervlakten ≥ 100 m².

behoud in situ, indien niet mogelijk monumenten vergunning aanvragen bij de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed.

behoud in situ, indien niet mogelijk archeologische opgraving noodzakelijk.

waarderend archeologisch onderzoek noodzakelijk bij geplande bodemverstoringen.

waarderend archeologisch onderzoek noodzakelijk bij geplande bodemverstoringen.

behoud in situ, indien niet mogelijk archeologische opgraving noodzakelijk bij geplande bodemverstoringen vanaf 30 cm beneden maaiveld.

behoud in situ, indien niet mogelijk archeologische opgraving noodzakelijk bij geplande bodemverstoringen vanaf 30 cm beneden maaiveld.

waarderend archeologisch onderzoek noodzakelijk bij geplande bodemverstoringen vanaf 30 cm beneden maaiveld.

gedetailleerd archeologisch bureauonderzoek noodzakelijk bij geplande bodemverstoringen met oppervlakten ≥ 100 m² en dieper dan 30 cm -mv.

karterend proefsleuven onderzoek noodzakelijk bij geplande bodemverstoringen met oppervlakten ≥ 500 m² en dieper dan 30 cm -mv.

waarderend archeologisch onderzoek noodzakelijk bij geplande bodemverstoringen met oppervlakten ≥ 500 m² en dieper dan 30 cm -mv.

specifiek archeologisch onderzoek noodzakelijk bij geplande bodemverstoringen vanaf 30 cm -mv, zie rapport hoofdstuk 5.5.

inventariserend veldonderzoek noodzakelijk bij geplande bodemverstoringen met oppervlakten ≥ 1000 m² en dieper dan 30 cm -mv.

geen archeologisch onderzoek noodzakelijk.

geen archeologisch onderzoek (meer) noodzakelijk.

contact opnemen met de provincie via gemeente (provinciaal belang archeologie is inclusief beekdalen, prehistorische routes en Drentse Aa gebied).

archeologisch onderzoek noodzakelijk, zie desbetreffende eenheid (m.u.v. AMK-terreinen).

inventariserend veldonderzoek noodzakelijk bij geplande bodemverstoringen, bij historische kernen in eerste instantie een

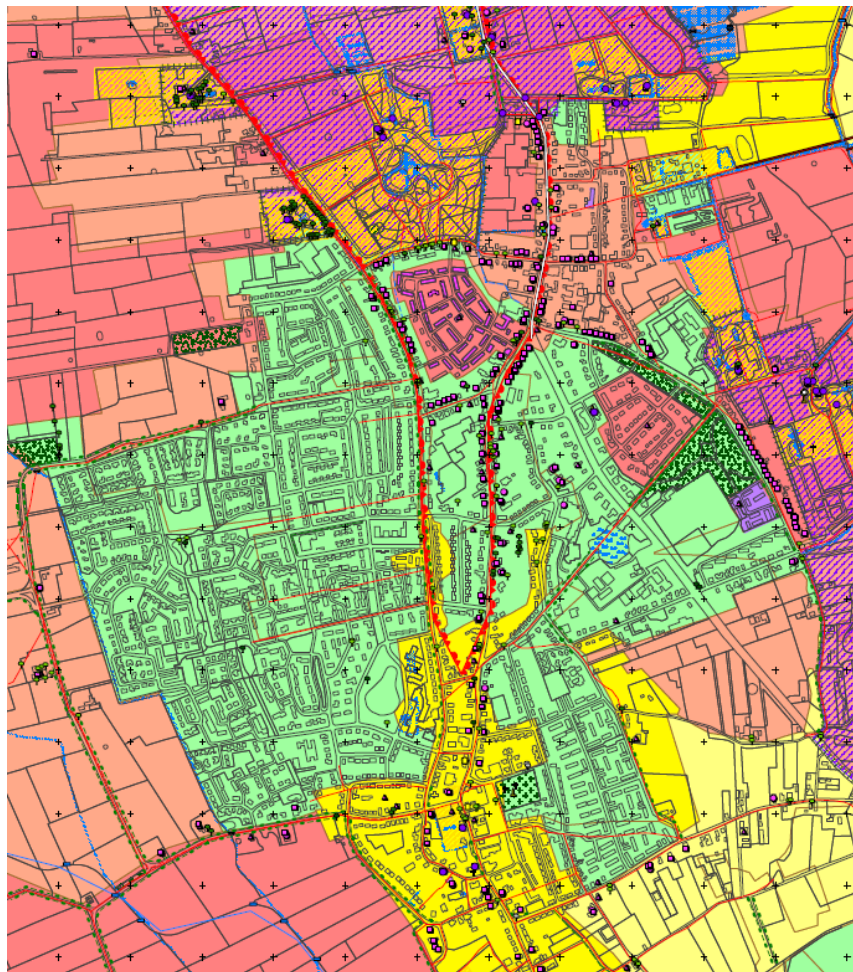
gedetailleerd archeologisch bureauonderzoek bij geplande bodemverstoringen met oppervlakten ≥ 100 m².

Uitsnede archeologische beleidskaart

2.3.4 Structuurvisie Cultuurhistorie

De gemeente heeft ten behoeve van het aspect cultuurhistorie de Structuurvisie Cultuurhistorie 2014-2024 'Een juweel tussen twee provinciehoofdsteden' vastgesteld. Het doel van deze visie is het borgen van cultuurhistorisch erfgoed. De gemeente heeft het waarborgen van het erfgoed en de ruimtelijke identiteit van Tynaarlo samengevat in een centrale boodschap: de gemeente wil historische structuren en karakteristieken herkenbaar houden, de kwaliteit bewaken en de historische gelaagdheid in acht nemen.

Op de cultuurhistorische beleidswaardenkaart is inzichtelijk gemaakt welke waarden waar aanwezig zijn. In navolgende afbeelding is een uitsnede van deze kaart weergegeven.

Uitsnede Cultuurhistorische waardenkaart

(rood = hoge tot zeer hoge waarde, geel = laaggemiddelde tot hooggemiddelde waarde, groen = lage waarde)

Deze beheersverordening maakt geen nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen mogelijk. Het betreft het continueren van de geldende bestemmingsplanregelingen. De cultuurhistorische waarden (monumentale bomen en beeldbepalende bouwwerken) zijn in de beheersverordening nader beschermd middels een aanduiding met bijbehorende regels. Zo zijn beeldbepalende panden op de verbeelding aangeduid met een 'specifieke bouwaanduiding - beeldbepalend'. Voor deze panden geldt, dat de bestaande verschijningsvorm in de zin van bouw-/goothoogte, dakhelling, dakvorm en situering van bouwwerken dient te worden gehandhaafd. Deze aanduiding is ook toegekend aan de gronden die in het vigerende bestemmingsplan zijn aangeduid als karakteristiek dorpsgebied (Zonnehorst). Monumentale bomen zijn als zodanig aangeduid, waarbij het behoud van monumentale bomen wordt nagestreefd. De gronden die met een zeer hoge en hoge waarde zijn aangeduid hebben conform de structuurvisie de dubbelbestemming Waarde - Cultuurhistorie gekregen. Er zijn geen provinciale monumenten. Er zijn vijf rijksmonumenten. Deze zijn wettelijk beschermd en zijn aangeduid als 'specifieke bouwaanduiding - rijksmonument'. Hierbij is bepaald dat het beschermingsregime van toepassing is, dat is geregeld in de Erfgoedwet. Dit heeft een signaleringsfunctie. De gronden aangeduid als Es hebben de dubbelbestemming Waarde – Es gekregen. Tot slot zijn de gronden die zijn gelegen in het beschermd dorpsgezicht bestemd met de dubbelbestemming Waarde - Beschermd dorpsgezicht.

2.3.5 Bomenplan

De gemeente heeft het Bomenplan opgesteld. Daarin is ingegaan op de groenstructuren, monumentale bomen en 'lokale bomen' binnen het gemeentelijk groengebied. Het uitgangspunt voor het bomenbeleid is als volgt gedefinieerd:

'de gemeente Tynaarlo koestert haar groene karakter door beleid en beheer rond bomen af te stemmen op het landschappelijk, natuurlijk en historisch raamwerk, passend binnen de normen van de huidige tijd'.

Het Bomenplan doet aanbevelingen ter behoud en/of versterking van bestaand groen (zowel qua structuur als solitaire bomen).

Deze beheersverordening betreft het continueren van de geldende bestemmingsplanregelingen en doet geen afbreuk aan het gemeentelijk groengebied. Zoals in paragraaf 2.3.4 aangegeven zijn de monumentale bomen beschermd.

2.3.6 Bed and Breakfastbeleid

In april 2013 heeft de gemeenteraad een actualisatie van het bed and breakfastbeleid vastgesteld. De mogelijkheden ten aanzien van de vestiging en omvang van een bed and breakfast zijn verruimd. In hoofdlijnen komt het nieuwe beleid neer op de volgende uitgangspunten, die zijn meegenomen in de regels van deze beheersverordening.

Bij recht is een omvang van maximaal twee kamers en vier personen toegestaan (bij een woonbestemming en in het hoofdgebouw). Hierbij mag maximaal 30% van het bestaande oppervlak worden gebruikt, met een maximum van 45 m².

Middels een binnenplanse afwijking kan een grotere omvang worden toegestaan, namelijk maximaal vier kamers en acht personen. Ook de omvang wat betreft het bestaande vloeroppervlak kan door middel van afwijking worden vergroot tot maximaal 100 m². In tegenstelling tot het vorige beleid kan een bed and breakfastaccommodatie nu ook in een vrijstaand bijgebouw worden toegestaan. Een keukenvoorziening zal niet worden toegestaan.

Hoofdstuk 3 Planbeschrijving

3.1 Bestaande situatie

3.1.1 Ruimtelijke structuur

Esdorp Eelde

Eelde is aan de rand van een es ontstaan. Vergeleken met de overige esdorpenlandschappen in Drenthe is de omgeving van Eelde meer kleinschalig. Door de smalle heuvelrug waar Eelde op ligt en de wisselende natuurlijke omstandigheden in de omgeving ontstond een grotere afwisseling van kleine stukjes bouwland, bosjes, heide en weidegronden. Veel van deze kleinschalige gebieden zijn verdwenen door de diverse uitbreidingen. De Schelfhorst laat nog zien hoe deze gebieden eruit hebben gezien; verspreide bebouwing in een kleinschalig cultuurlandschap.

Brinken zijn een kenmerkend element in de esdorpen. Ze werden onder andere gebruikt om vee te verzamelen. De brink van Eelde heeft in de omgeving van de kern gelegen, maar is thans verdwenen.

Wegdorp Paterswolde

Van de structuur van het oorspronkelijke wegdorp Paterswolde is thans alleen nog de lintbebouwing aan de Hoofdweg-Groningerweg herkenbaar. Door de samensmelting met Eelde en de verschillende woonuitbreidingen is de lineaire structuur doorbroken. Het bijzondere karakter van het landschap rond Eelde-Paterswolde komt tevens door de aanwezigheid van buitenplaatsen. De oude houtopstanden, opgaande parkbossen en de lanen van de buitenplaatsen bepalen nog steeds het landschappelijke karakter van de oostzijde van het dubbeldorp.

Deze buitenplaatsen vormen een ruimtelijk samenhangende structuur waarbinnen het bebouwingsbeeld waardevol is. Gelet op het feit dat dit gebied van algemeen belang is vanwege zijn schoonheid, is de landgoederenreeks Eelde-Paterswolde aangewezen als beschermd dorpsgezicht ex artikel 35 van de Monumentenwet 1988 (tegenwoordig Erfgoedwet). Een klein deel van de kern Paterswolde is gelegen binnen dit beschermd dorpsgezicht. De begraafplaats in Eelde is eveneens gelegen binnen het beschermd dorpsgezicht.

Eelde en Paterswolde zijn naar elkaar toegegroeid. Van deze dorpen is de oorspronkelijke structuur nog maar summier herkenbaar en zij hebben het landschap sterk veranderd. De oorspronkelijke verkaveling van Paterswolde is nog herkenbaar in de situering van de bebouwing loodrecht op de Hoofdweg.

Huidige structuur

De wegenstructuur in Eelde is weinig veranderd. Zandwegen zijn in de loop van de tijd verhard en verbreed. De bebouwde kom van het dubbeldorp kent aan bijna alle zijden een geleidelijke overgang naar het buitengebied. Aan de zuid- en noordzijde komt aan de rand verspreide bebouwing voor die een overgangszone vormt van een besloten naar een meer open landschap. Ook de lintbebouwing langs de Hoofdweg-Burgemeester Legroweg vormt een dergelijke overgang.

Het groene boskarakter van de buitenplaatsen en het buitengebied loopt aan de oostzijde ver door in de bebouwde kom. De recentste uitbreidingen aan de westzijde vormen een abrupte grens met het open buitengebied.

De es van Eelde is nog slechts beperkt herkenbaar. De aanleg van het vliegveld heeft het escomplex in stukken gedeeld en daarmee de landschappelijke opbouw aangetast. Er zijn echter nog vele elementen die duiden op de vroegere es, zoals het diverse agrarische grondgebruik, de straatnamen en het reliëf. De geleidelijke overgang van de bebouwing van Eelde naar de oude esgronden is landschappelijke waardevol.

3.1.2 Functioneel

Wonen

In het grootste deel van het plangebied is wonen veruit de belangrijkste functie. De meeste woningen zijn eengezinshuizen. Daarnaast komen ook woonzorgcentra en dergelijke voor. Aan de Eskampweg is een kleine standplaats voor woonwagens.. Er is nog één standplaats over, namelijk Eskampweg 1B. In sommige gevallen is het wonen gecombineerd met een andere functie. Alleen aan delen van de Hoofdweg is het wonen ondergeschikt aan de andere functies (winkels, kantoren, horeca).

Werken

Het grootste deel van de werkgelegenheid wordt gevonden in de tertiaire sector: kantoren, verpleegtehuizen en de diverse winkels en horecagelegenheden. Tevens is het vliegveld met aanverwante voorzieningen een belangrijke werkgever. In de agrarische sector en industrie is een gering aantal arbeidsplaatsen aanwezig.

Uitoefening van bepaalde beroepen aan huis is een algemeen aanvaarde activiteit (huis/tandarts, et cetera). Het gaat om beroepsuitoefeningen die door hun aard en omvang aanvaardbaar moeten worden geacht binnen het woonmilieu en waarvan mag worden aangenomen dat daarvan geen negatieve invloed uitgaat.

Aan huis verbonden bedrijvigheid is niet rechtens mogelijk in het plangebied. Via afwijking is het onder voorwaarden mogelijk bedrijvigheid te realiseren. Hierbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan kleinschalige ambachtelijke bedrijven. Uitgangspunt is dat de activiteit qua aard en omvang passend moet zijn binnen de woonomgeving.

Binnen het woongebied komt op een aantal plaatsen bestaande bedrijvigheid voor die niet als bedrijf aan huis is aan te merken. Deze zijn toegestaan op grond van lid 13.1 onder q van de regels. Binnen de gemeente is het in beginsel toegestaan een bed and breakfast-accommodatie te vestigen. Een logiesvorm als zodanig wordt als een ondergeschikte nevenactiviteit beschouwd, waardoor een procedure tot wijziging van het bestemmingsplan voor het betreffende pand niet nodig is. Wat het aantal winkels betreft zijn Eelde en Paterswolde twee van de belangrijkste centra in de gemeente Tynaarlo.

Voorzieningen

In Eelde-Paterswolde is sprake van een sterke ruimtelijke spreiding van de (centrum)voorzieningen. Globaal genomen zijn er drie winkelconcentraties, namelijk het centrum van Paterswolde (Hoofdweg, Jan Pelleboerplein en omgeving), de dorpskom van Eelde (Stoffer Holtjerweg en omgeving) en een tussengebied langs de Hoofdweg. De belangrijkste trekkers zijn drie supermarkten.

De huidige ruimtelijke structuur van het winkelapparaat kan als de nalatenschap van het geleidelijk aaneen- en uitgroeien van het dubbeldorp worden beschouwd.

Eventuele nieuwe bedrijvigheid zal zich in de ogen van de gemeente dan ook zoveel mogelijk in deze gebieden moeten vestigen en niet in het tussengebied langs de Hoofdweg. Aan de Hoofdweg zijn voorts diverse horecavoorzieningen geconcentreerd: cafés, restaurants en snackbars. Ook op het gebied van de zakelijke dienstverlening beschikt Eelde-Paterswolde over een ruim en gevarieerd aanbod: VVV-kantoor, makelaars, banken, notariaat et cetera.

Eelde-Paterswolde beschikt over een wijkpost, dorps huis en meerdere verenigings- en clubgebouwen. Voorts beschikt het dubbeldorp over voorzieningen zoals een bibliotheek en kinderopvang.

Op het gebied van de gezondheidszorg zijn de dagelijkse voorzieningen aanwezig: huisarts, tandarts en apotheek. Wat betreft onderwijsvoorzieningen zijn er zeven basisscholen en een opleidingscentrum voor agrarisch onderwijs (het Terra-College). Daarnaast is bij het vliegveld de Rijks Luchtvaart School gevestigd. Gesteld kan worden dat het aanbod van onderwijs ruim voldoende is, zeker gelet op de onderwijsvoorzieningen in de nabijgelegen steden Groningen en Assen.

Sport en ontspanning

Aan de Burgemeester Legroweg liggen de sportvelden van VV Actief. Aan de noordzijde van het dorp, net buiten het plangebied, ligt het sportcomplex De Marsch. Aan de noordoostzijde van het dorp ligt het openluchtzwembad Lemferdinge. Nabij de noordelijke entree van het plangebied ligt een ijsbaan. Eelde-Paterswolde beschikt voorts over twee musea.

3.2 Ontwikkelingen

Voorliggende beheersverordening legt grotendeels de bestaande bestemmingsplanregeling (incl. partiële herzieningen, wijzigings- en/of uitwerkingsplannen) en het bestaand gebruik vast. Kleinschalige ontwikkelingen die voortvloeien uit bestaand beleid (zoals bed and breakfast) zijn wel meegenomen in deze beheersverordening.

3.3 Juridische vormgeving

Zoals in de inleiding is aangegeven, is ervoor gekozen om voor Eelde - Paterswolde een beheersverordening op te stellen. Binnen het beheersgebied zijn alleen 'ontwikkelingen' meegenomen die deel uitmaken van de vigerende bestemmingsplannen (incl. partiële herzieningen, wijzigings- en uitwerkingsplannen) en verleende (omgevings)vergunningen.

Nieuwe wet- en regelgeving, die verplicht in ieder ruimtelijke plan moet worden meegenomen, zijn vertaald in deze beheersverordening. Dit heeft betrekking op onder andere het archeologiebeleid.

Bij een beheersverordening moet het bestaande gebruik worden geregeld. In de Handreiking Beheersverordening van de Vereniging Nederlandse gemeenten (VNG) is onder meer aangegeven dat het begrip 'bestaand' op twee manieren kan worden gedefinieerd. Gebruik in 'enge zin' is het gebruik dat feitelijk bestaand is op het moment van het vaststellen van de beheersverordening. Dit geldt zowel voor het gebruik van gronden als van de aanwezige bouwwerken. Gebruik in 'ruime zin' gaat uit van het vigerende bestemmingsplan en van verleende omgevingsvergunningen voor planologisch afwijken. De VNG adviseert bij een keuze voor een beheersverordening uit te gaan van de 'ruime' definitie. Daarbij wordt als basis het vigerend bestemmingsplan gekozen. De gemeente Tynaarlo gaat hierin mee.

Juridische opzet

De Wro geeft niet aan uit welke elementen een beheersverordening is opgebouwd, c.q. waaruit deze bestaat. Deze beheersverordening bestaat uit:

- een verbeelding;
- regels;
- een toelichting.

In de verbeelding zijn de bestemmingen, aanduidingen en bouwvlakken opgenomen. De regels zijn als volgt opgebouwd:

- inleidende regels;
- bestemmingsregels;
- algemene regels
- overgangs- en slotregels.

3.3.1 Bestemmingen

De in deze beheersverordening voorkomende bestemmingen en bijbehorende regels zullen in deze paragraaf nader worden toegelicht.

Agrarisch

De voor agrarisch aangewezen gronden zijn bestemd voor agrarische cultuurgrond. Het gaat hierbij hoofdzakelijk om onbebouwde agrarische grond. In de bestemming is houtteelt, boomteelt en/of fruitteelt in boomgaarden niet begrepen. Bestaande paden en wegen vallen wel onder deze bestemming. Gebouwen zijn uitsluitend toegestaan binnen het bouwvlak. Er is één agrarisch bouwperceel (Hoofdweg 37).

Bedrijf

De voorkomende bedrijven zijn specifiek voor Bedrijf bestemd. Bedrijven tot en met categorie 2 van de bij de regels behorende Staat van Bedrijven zijn zonder meer toegestaan. De bestaande bedrijfswoningen zijn toegestaan.

Centrum

Deze bestemming is toegekend aan het centrum van Paterswolde (Hoofdweg, Jan Pelleboerplein en omgeving). Binnen de bestemming Centrum worden uitsluitend typische centrumfuncties toegestaan, zoals detailhandel, dienstverlenende bedrijven, maatschappelijke voorzieningen en bedrijven tot en met categorie 2 (die wat betreft geur, stof, geluid en gevaar toelaatbaar zijn naast woningen). Daarnaast is wonen toegestaan al dan niet in combinatie met aan huis verbonden beroepen en/of bed and breakfast.

Groen

De groenvoorzieningen in het openbaar gebied zijn bestemd als Groen. Naast groenvoorzieningen, water, openbare nutsvoorzieningen en speelvoorzieningen zijn in de bestemming onder andere voorzieningen in de vorm van fiets- en voetpaden, oeverstroken, sierbestrating en overige verhardingen en dagrecreatief medegebruik begrepen. Binnen de bestemming is het bouwen van gebouwen niet toegestaan. Binnen de bestemming geldt aanvullend een bepaling ten aanzien van de omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden. Voorzover de gronden zijn aangegeven met "bos" dient de bestaande beplanting zoveel mogelijk te worden gehandhaafd.

Maatschappelijk

Maatschappelijke functies zoals scholen en kerken zijn afzonderlijk bestemd.

Maatschappelijk - Begraafplaats

De bestaande begraafplaats heeft een specifieke maatschappelijke bestemming gekregen.

Recreatie - Volkstuinen

Het volkstuintenterrein ten noordoosten van Paterswolde is bestemd als Recreatie - Volkstuinen. Binnen deze bestemming zijn onder andere volkstuinten, verkeers- en verblijfsvoorzieningen, openbare nutsvoorzieningen, groenvoorzieningen en water toegestaan. Bouwen ten behoeve van volkstuinten mag uitsluitend zoals is voorgeschreven in de regels; zo is per volkstuintperceel een berging voor opslag van tuingereedschap en benodigdheden toegestaan.

Sport

Onder Sport vallen o.a. sportvoorzieningen, groenvoorzieningen en verkeer- en verblijfsvoorzieningen.

Verkeer

De hoofdverkeersstructuur binnen het beheersgebied is bestemd als Verkeer. Binnen deze bestemming zijn onder andere wegen, groenvoorzieningen, bermstroken, beplanting en waterlopen toegestaan.

Water

De waterstructuur binnen het beheersgebied is overeenkomstig de geldende situatie bestemd als Water.

Woongebied

De als Woongebied aangewezen gronden zijn bestemd voor wonen en tuinen en erven en daarnaast voor onder andere verkeers- en verblijfsvoorzieningen, groenvoorzieningen, water en parkeervoorzieningen. Tevens zijn o.a. bestaande bedrijven, detailhandel, dienstverlening en maatschappelijke voorzieningen binnen de bestemming toegestaan en daar waar voorkomend, veelal specifiek aangeduid in de verbeelding.

Op de verbeelding zijn in deze bestemming geen bouwvlakken opgenomen waarbinnen de gebouwen moeten worden opgericht. Daarvoor in de plaats is in de regels een zogenaamde verbale regeling opgenomen. Deze schrijft onder andere afstanden tot de voorgevelrooilijn en de zijdelingse perceelgrenzen voor.

Waarde - Archeologie (dubbelbestemming)

De Structuurvisie Archeologie is vertaald in de volgende dubbelbestemmingen:

Bestemming	Gebied	Voorwaarden
Waarde - Archeologie 1	<ul style="list-style-type: none">• begrenzing bufferzone AMK-terreinen (50 m);	Er geldt een bouwverbod. Grondroerende werkzaamheden alleen na archeologisch onderzoek. Op percelen met een agrarische hoofdbestemming mag de bodem zonder vergunning geroerd worden tot 30 cm onder maaiveld.
Waarde - Archeologie 2	<ul style="list-style-type: none">• dekzandkoppen binnen beekdal en vennetjes/laagten,• historische kern• historische elementen inclusief WOII en historische kern	Het plaatsen van bouwwerken en andere bodemversturende ingrepen zijn toegestaan. Er geldt een onderzoeksvrijstelling voor de eerste 30 cm onder het maaiveld en voor aanvragen voor bodemingrepen kleiner dan 100 m ² .
Waarde - Archeologische verwachting 2	<ul style="list-style-type: none">• hoge tot middelhoge verwachting op basis van landschap.	Voorafgaand aan een bodemingreep groter dan 1000 m ² en dieper dan 30 cm onder het maaiveld eerst een verkennend archeologisch onderzoek

Waarde - Beschermd dorpsgezicht

De dubbelbestemming Waarde - Beschermd dorpsgezicht is in de beheersverordening opgenomen voor het behoud en zo mogelijk herstel van de ruimtelijke structuur en de cultuurhistorische waarden van Eelde - Paterswolde. In de regels worden de specifieke ruimtelijke kenmerken van het beschermd dorpsgezicht beschreven en daarmee beschermd.

Binnen de bestemming Waarde - Beschermd dorpsgezicht geldt aanvullend een bepaling ten aanzien van de omgevingsvergunning voor het slopen van een bouwwerk.

Waarde - Cultuurhistorie

De dubbelbestemming Waarde - Cultuurhistorie is in de beheersverordening opgenomen voor het behoud van cultuurhistorische groenstructuren. Binnen de bestemming geldt aanvullend een bepaling ten aanzien van de omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden.

Waarde - Es

De dubbelbestemming Waarde - Es is opgenomen voor het behoud van de landschappelijke en cultuurhistorische waarde van de essen. Voor het uitvoeren een aantal werkzaamheden (egaliseren, diepploegen, woelen en mengen, het aanbrengen of verwijderen van diepwortelende beplantingen en het verharden van wegen en paden) is een omgevingsvergunning vereist. Het gaat hierbij onder meer om het egaliseren en verharden van wegen en paden en het aanbrengen of verwijderen van diepwortelende beplanting. Diepwortelende beplanting betreft bomen en hoogopgaande struiken.

Waarde - Karakteristiek dorpsgebied

De dubbelbestemming Waarde - Karakteristiek dorpsgebied is opgenomen voor het behoud van de verschijningsvorm van de gebouwen en het karakteristieke straat- en bebouwingsbeeld van het daartoe aangewezen gebied. Binnen de bestemming Waarde - Karakteristiek dorpsgebied geldt aanvullend een bepaling ten aanzien van de omgevingsvergunning voor het slopen van een bouwwerk.

3.3.2 Algemene regels

In hoofdstuk 3 (Algemene regels) zijn regels opgenomen die gelden voor alle bestemmingen.

Anti-dubbeltelregel

Overeenkomstig het Besluit ruimtelijke ordening is de anti-dubbeltelregel opgenomen. Deze regel wordt opgenomen om bijvoorbeeld te voorkomen dat, wanneer volgens een beheersverordening bepaalde bouwwerken niet meer dan een bepaald deel of een bepaalde oppervlakte van een bouwperceel mogen beslaan, het resterende onbebouwde terrein ook nog eens meetelt bij het toestaan van een ander gebouw of bouwwerk, waaraan een soortgelijke eis wordt gesteld.

Algemene gebruiksregels

In de algemene gebruiksregels is beschreven welke vormen van gebruik in elk geval gelden als gebruik in strijd is met de bestemming.

Algemene aanduidingsregels

In hoofdstuk 3 zijn ook de regels voor de gebiedsaanduidingen opgenomen. Dit zijn regels voor gebiedsaanduidingen die in meerdere bestemmingen voorkomen.

Beeldbepalende bouwwerken

In de algemene aanduidingsregels is opgenomen dat ter plaatse van de aanduiding 'specifieke bouwaanduiding - beeldbepalend' het behoud van de bestaande verschijningsvorm van belang is. In beginsel zal de bestaande verschijningsvorm van het hoofdgebouw in de zin van hoogte, dakhelling en plaatsing op het bouwperceel moeten worden gehandhaafd. Eventueel kan hiervan via een omgevingsvergunning worden afgeweken indien het beeldbepalende karakter niet wordt aangetast.

Wat betreft aspecten als materiaal- en kleurgebruik wordt verwezen naar de welstandsnota van de gemeente Tynaarlo.

Monumentale boom

Provinciale en gemeentelijke monumentale bomen zijn binnen het plangebied specifiek aangeduid. Bijzondere bomen vinden hun voornaamste bescherming in de Algemene Plaatselijke Verordening. In de beheersverordening is een aanvullende regeling opgenomen, vanwege het cultuurhistorische belang van deze bomen. De monumentale bomen zijn met een aanduiding op de verbeelding aangegeven. In de regels is bepaald dat, daar waar de aanduiding 'monumentale boom' voorkomt, geen bouwwerken mogen worden gebouwd. Ter verdere bescherming van de bomen is een aantal werken, geen bouwwerken zijnde en werkzaamheden slechts toegestaan indien een omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden is verleend.

Rijksmonumenten

Rijksmonumenten zijn in de verbeelding aangeduid en hiervoor geldt het beschermingsregime, dat is geregeld in de Erfgoedwet.

Bos

Ter plaatse van de aanduiding 'bos' en 'specifieke vorm van groen - bossingel' geldt het beschermingsniveau, dat is geregeld in de Wet natuurbescherming, Algemene Plaatselijke Verordening, Groene dorpenplan, Bomenstructuurplan en het Bosbeheerplan.

Algemene afwijkingsregels

In de algemene afwijkingsregels is geregeld dat onder voorwaarden specifiek gebruik of bouwen na verkrijgen van een omgevingsvergunning is toegestaan.

Overige regels

In de overige regels is opgenomen dat binnen het beheersgebied geen seksinrichtingen zijn toegestaan en parkeergelegenheid en los- en laadmogelijkheden aan regels zijn gebonden.

Overgangs- en slotregels

Hoofdstuk 4 bevat tot slot het overgangsrecht voor bouwwerken en het gebruik en de titel van de beheersverordening.

Hoofdstuk 4 Toets aan wet- en regelgeving

Deze beheersverordening is conserverend van aard. Voor zover het ruimtelijke ontwikkelingen mogelijk maakt, gaat het om ontwikkelingen die ook al in de vigerende bestemmingsplannen zijn geregeld. Voor zover in de toekomst wel nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen plaatsvinden, zal daarvoor een afzonderlijke bestemmingsplanprocedure worden opgestart (inclusief onderzoeksverplichtingen).

Gelet op het conserverend karakter van deze beheersverordening is er geen aanleiding om te veronderstellen dat de uitvoering ervan leidt tot nadelige milieugevolgen. Onderzoek op dit punt kan dan ook achterwege blijven. Hieronder worden wel alle onderzoeksaspecten volledigheidshalve kort nagelopen.

4.1 Wet geluidhinder

In het kader van de Wet geluidhinder bevinden zich langs alle wegen zones, met uitzondering van wegen waar een maximumsnelheid van 30 km/uur geldt en wegen die zijn aangeduid als 'woonerf'. In geval van geluidgevoelige bebouwing binnen een zone dient akoestisch onderzoek plaats te vinden.

Behoudens situaties waarbij door burgemeester en wethouders een hogere waarde is vastgesteld, geldt voor woningen binnen een zone als hoogst toelaatbare geluidsbelasting van de gevel 48 dB (artikel 82, lid 1 van de Wet geluidhinder).

Deze beheersverordening is conserverend van aard en voorziet niet in nieuwe ontwikkelingen. Hierdoor behoeft de Wet geluidhinder geen bijzondere aandacht. Voor de volledigheid kan nog worden opgemerkt dat de overgrote meerderheid van de wegen in het plangebied een maximum snelheid van 30 km/uur kennen. Voor het overige is door middel van bouwregels of bouwgrenzen de bestaande positie van geluidgevoelige bebouwing tot zoneplichtige wegen vastgelegd.

4.2 Milieuzonering

Een 'goede ruimtelijke ordening' moet onvoorzienbare milieuhinder bij gevoelige functies (wonen) voorkomen. De Wet milieubeheer beoogt om milieuhinder ten gevolge van bedrijfsmatige activiteiten zo veel mogelijk te voorkomen/beperken.

Door bij nieuwe ontwikkelingen voldoende fysieke afstand in acht te nemen tussen milieubelastende activiteiten (bedrijven) en gevoelige functies wordt hinder zo veel mogelijk voorkomen. In de VNG publicatie 'Bedrijven en Milieuzonering 2009' zijn bedrijfsmatige activiteiten ingedeeld in een aantal categorieën met bijbehorende minimaal gewenste afstanden tot gevoelige functies. De indeling van de activiteiten is gebaseerd op de standaard bedrijfsindeling (SBI) van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). Per milieucategorie geldt een minimaal gewenste afstand, de richtafstand. Deze richtafstand geldt tussen enerzijds de grens van de bestemming die bedrijven (of andere milieubelastende functies) toelaat en anderzijds als uiterste situering van de gevel van een woning die volgens het bestemmingsplan, de beheersverordening of via vergunning vrij bouwen mogelijk is.

Voorliggend plan is conserverend van aard en voorziet niet in nieuwe ontwikkelingen.

4.3 Bodem

Bodemvervuiling kan een rol spelen bij de totstandkoming van nieuwe ontwikkelingen. De tijd dat elke vervuiling moest worden aangepakt, ligt achter ons. Belangrijkste criterium hierbij is of de vervuiling zodanig is dat er sprake is van risico's voor gezondheid of milieu. In de praktijk blijken er vrijwel nooit risico's te zijn voor de gezondheid van mensen. Milieurisico's (verspreiding en ecologie) komen wel voor, maar meestal gaat het erom dat eventuele vervuilingen afstemming vereisen met bepaalde ontwikkelingen.

Op dit moment is er sprake van een omslag van saneren naar beheren en behoeven alleen de zogeheten 'ernstige vervuilingen' in meer of mindere mate aangepakt te worden. De maatregelen worden daarbij afgestemd op de functie. Het nationale bodembeleid is geregeld in de Wet bodembescherming (Wbb). Het doel van de Wbb is om te voorkomen dat nieuwe gevallen van bodemverontreinigingen ontstaan. Voor bestaande bodemverontreinigingen is aangegeven in welke situaties (omvang en ernst van verontreiniging) en op welke termijn sanering moet plaatsvinden. Hierbij dient de bodemkwaliteit tenminste geschikt te worden gemaakt voor de functie die erop voorzien is, waarbij verspreiding van verontreiniging zoveel mogelijk wordt voorkomen.

Het beleid gaat uit van het principe dat de bodem geschikt dient te zijn voor de beoogde functie. De gewenste functie bepaalt als het ware de gewenste bodemkwaliteit.

Deze beheersverordening maakt ten opzichte van de vigerende (bestemmings)plannen die worden vervangen geen ontwikkelingen mogelijk die van invloed zijn op de bodemkwaliteit danwel die beperkt worden door de bodemkwaliteit.

Bij bouwaanvragen dient een verkennend bodemonderzoek te worden uitgevoerd. Hiermee is de toets van de bodemkwaliteit geborgd in de omgevingsvergunningsprocedure.

4.4 Water

Bij elke beheersverordening dient onderzocht te worden of er ook waterbelangen in het geding zijn. De watertoets heeft tot doel om te komen tot een goed functionerend en beheersbaar ontwerp van de waterhuishouding en de riolering voor het plangebied, dat aansluit op het vigerende beleid van het rijk, de provincie, het waterschap en de gemeente. Hiertoe worden de randvoorwaarden en uitgangspunten voor het ontwerp vroegtijdig in het ruimtelijk planproces uitgewerkt en kunnen eventuele kansen of knelpunten in dit stadium worden signaleerd.

Deze beheersverordening is conserverend van aard. Grootchalige ontwikkelingen zijn op grond van deze beheersverordening niet mogelijk. In feite wordt slechts de bestaande situatie opnieuw vastgelegd, waardoor de gemeente weer de beschikking krijgt over een moderne planologische regeling. Er zal geen verandering optreden van de waterhuishouding of nieuwe verharding mogelijk gemaakt worden waarvoor mogelijk compenserende maatregelen genomen dienen te worden.

4.5 Luchtkwaliteit

Nederland heeft de Europese regels ten aanzien van luchtkwaliteit geïmplementeerd in de Wet milieubeheer. De in deze wet gehanteerde normen gelden overal, met uitzondering van een arbeidsplaats (hierop is de Arbeidsomstandighedenwet van toepassing). Kern van de wet is het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL). Hierin staat wanneer en hoe overschrijdingen van de luchtkwaliteit moeten worden aangepakt. Het programma houdt rekening met nieuwe ontwikkelingen zoals bouwprojecten of de aanleg van infrastructuur. Projecten die passen in dit programma, hoeven niet meer te worden getoetst aan de normen (grenswaarden) voor luchtkwaliteit. Ook projecten die 'niet in betekende mate' (nibm) van invloed zijn op de luchtkwaliteit hoeven niet meer te worden getoetst aan de grenswaarden voor luchtkwaliteit. De criteria om te kunnen beoordelen of voor een project sprake is van nibm, zijn vastgelegd in de AMvB-nibm. In de AMvB-nibm is bepaald dat een grens van 3% verslechtering van de luchtkwaliteit (een toename van maximaal 1,2 ug/m³ NO₂ of PM₁₀) als 'niet in betekende mate' wordt beschouwd.

Deze beheersverordening maakt ten opzichte van de vigerende (bestemmings)plannen die worden vervangen geen ontwikkelingen mogelijk die van invloed zijn op de luchtkwaliteit. Er is derhalve sprake van een 'NIBM'-situatie waardoor onderzoek achterwege kan blijven.

4.6 Ecologie

Ter bescherming van ecologische waarden dient bij ruimtelijke ingrepen een afweging te worden gemaakt in het kader van de Natuurnetwerk Nederland en de Wet natuurbescherming.

Het Natuurnetwerk Nederland (voorheen Ecologische hoofdstructuur) is een netwerk van gebieden in Nederland waar de natuur voorrang heeft. Het netwerk helpt voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat natuurgebieden hun waarde verliezen. Het beheersgebied ligt niet binnen het Natuurnetwerk Nederland en op ruime afstand van andere beschermde natuurgebieden. Deze beheersverordening staat geen ontwikkelingen toe waarvoor onderzoek in het kader van de Wet natuurbescherming vereist is.

4.7 Externe veiligheid

Externe veiligheid beschrijft de risico's die ontstaan als gevolg van opslag of handelingen met gevaarlijke stoffen. Dit kan betrekking hebben op inrichtingen (bedrijven) of transportroutes. Op beide categorieën is verschillende wet- en regelgeving van toepassing. Het huidige beleid voor inrichtingen (bedrijven) is afkomstig uit het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi), welke 27 oktober 2004 van kracht is geworden.

Voor het transport van gevaarlijke stoffen via het water, de weg en het spoor zijn de normen voor externe veiligheid (vanaf 1 april 2015) in het Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt) vastgelegd. Voor het aantal transporten dat via een bepaalde route plaatsvindt, moeten de Basisnettabellen van de Regeling Basisnet worden aangehouden. Het Bevt stelt verder verplicht om bij onder andere het vaststellen van een beheersverordening rekening te houden met de externe veiligheidsaspecten.

Voor het transport van gevaarlijke stoffen via buisleidingen zijn de normen voor externe veiligheid in het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb) vastgelegd. De regels voor buisleidingen zijn op basis van het Bevb uitgewerkt in de Ministeriële regeling externe veiligheid buisleidingen. Het Bevb stelt verplicht om bij onder andere het vaststellen van een beheersverordening rekening te houden met de externe veiligheidsaspecten.

Binnen het beleidskader voor externe veiligheid staan twee kernbegrippen centraal: het plaatsgebonden risico en het groepsrisico. Het plaatsgebonden risico (PR) geeft de kans, op een bepaalde plaats, om te overlijden ten gevolge van een ongeval bij een risicovolle activiteit. Binnen de 10-6 /jaarcontour (welke als wettelijke harde norm fungeert) mogen geen nieuwe kwetsbare objecten geprojecteerd worden. Het groepsrisico (GR) is een maat voor de kans dat bij een ongeval een groep slachtoffers valt met een bepaalde omvang. Het GR wordt bepaald binnen het invloedsgebied van een risicovolle activiteit.

De verantwoordingsplicht draait kort gezegd om de vraag in hoeverre risico's, als gevolg van een ruimtelijke ontwikkeling, worden geaccepteerd en indien noodzakelijk welke veiligheidsverhogende maatregelen daarmee gepaard gaan.

In het plangebied of in de directe nabijheid daarvan, komen geen risicovolle objecten voor. Ten westen van het plangebied bevindt zich op circa 200 meter afstand een aardgastransportleiding (Gasunie N-507-30). Het invloedsgebied van deze leiding is 70 meter. Ten noorden van het plangebied ligt op circa 850 meter een aardgastransportleiding (Gasunie) N-507-36. Ook hiervan is het invloedsgebied 70 meter. Gezien de afstand hoeven deze leidingen niet nader te worden beschouwd.

4.8 Archeologie en cultuurhistorie

Archeologie

Door ondertekening van het verdrag van Malta (1992) heeft Nederland zich verplicht om bij ruimtelijke planvorming nadrukkelijk rekening te houden met het niet zichtbare deel van het cultuurhistorisch erfgoed, te weten de archeologische waarden. In de Erfgoedwet is geregeld hoe met archeologische vindplaatsen en zichtbare monumenten moet worden omgegaan. Het streven is om deze belangen tijdig bij de planvorming te betrekken.

In mei 2013 heeft de gemeenteraad de Structuurvisie Archeologie vastgesteld. De in het beheersgebied voorkomende archeologische waarden en verwachtingswaarden zijn in deze beheersverordening middels dubbelbestemmingen beschermd (zie ook paragraaf 2.3.3).

Cultuurhistorie

Op grond van artikel 3.6.1 Bro dient per 1 januari 2012 in de toelichting van een ruimtelijk plan een beschrijving te worden opgenomen van de wijze waarop met de in het gebied aanwezige cultuurhistorische waarden rekening is gehouden.

In 2.3.4 is de Structuurvisie Cultuurhistorie 2014-2024 'Een juweel tussen twee provinciehoofdsteden' van de gemeente behandeld. Daarin is verwoord welke cultuurhistorische waarden betrekking hebben op het beheersgebied en is verwoord op welke wijze deze waarden vertaald zijn naar de beheersverordening. Daarmee wordt voldaan aan artikel 3.6.1 van de Bro.